

باسمه تعالی

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

۱- مشخصات طلبه

نام و نام خانوادگی : فاطمه غلام پور شماره طلبگی : ۹۲۱۳۱۱۰۲۶۵

رشته تحصیلی : سطح ۳ تفسیر و علوم قرآنی گرایش : تفسیر و علوم قرآنی

۲- موضوع پیشنهادی :

زینت و آراستگی از منظر قرآن کریم

۳- سوابق پژوهش طلبه در ارتباط با موضوع پیشنهادی تحقیق (مقاله ، سمینار،

همکاری در طرح تحقیقاتی و...) (در صورتی که در این زمینه کار علمی نداشته اید بدان

تصریح نمایید):

در این زمینه کار علمی نداشتم.

۴- پیشینه تحقیق :

در رابطه با این موضوع مقالات متعددی وجود دارد از جمله : (آراستگی و زینت در آموزه های قرآن

نوشته خلیل منصوری) ، (زیبایی و آراستگی ظاهری در قرآن، نوشته مصطفی جلیلی) (زینت و جمال از دیدگاه

قرآن و روایات ، نوشته محمد علی محسن زاده) در مقالات یاد شده زینت و آراستگی را در قرآن مورد تایید قرار داده است ولی در نوشته‌ی آقای محمد علی محسن زاده، آراستگی و زینت های بهشتی را بیان کرده بدون مرتبط کردن با زینت های دنیوی.

و همچنین در دانشنامه اسلامی مقاله‌ای بیان شده بود که فقط آراستگی در رفتار و گفتار و اندیشه را بیان کرده است و در کتاب های موجود که در این زمینه بررسی شده فقط به صورت مختصر به بیان آیات که در قرآن زینت معرفی شده پرداخته است .

۵- خلاصه طرح پیشنهادی (در ۱۵۰ تا ۳۰۰ کلمه)

الف : تبیین موضوع و اهداف آن:

گرایش به زینت و آراستگی ، از جمله تمایلات و گرایش های فطری انسان است که نقش مهمی را در زندگی فرد ایفا می کند ، قرآن کریم هم به عنوان کتاب هدایت برای انسان ها ، این تمایل و گرایش را مورد تایید قرار داده است و حتی کسانی که زینت و آراستگی های حلال را ، حرام کرده اند ، توبیخ می کند.

ب: ضرورت انجام تحقیق :

۱- میل به زینت و آراستگی از جمله تمایلات انسان

۲- گرفتاری بیشتر جامعه‌ی امروز خصوصا جوانان به آراستگی و زینت ظاهری

۳ - میل به رسیدن به سعادت و رستگاری انسان

۴- بیان برترین و زیباترین زینت و آراستگی ، در اخلاق و باطن

ج- سؤال اصلی تحقیق :

زینت و آراستگی از منظر قرآن چه می باشد ؟

د- سؤال فرعی تحقیق:

۱- ابزارهای زینت و آراستگی خداوند چیست ؟

۲- انسان چگونه می تواند مزین و آراسته باشد؟

۳- مهمترین و زیباترین زینت و آراستگی انسان چیست؟

۴- نتیجه ی زینت و آراستگی انسان چیست؟

ه: جنبه جدید بودن و نوآوری طرح:

در این نوشته برآنیم که به رابطه ی بین زینت های دنیوی و موجود در اعمال انسان مومن را با زینت و آراستگی های بهشتی بیان کنیم .

و: روش تحقیق :

ترکیبی

ز: نوع تحقیق :

کاربردی

باسمه تعالی

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

فرم طرح تفصیلی تحقیقات

سطح سه

عنوان تحقیق به فارسی : زینت و آراستگی از منظر قرآن

۱-اطالات مربوط به دانش پژوه :

نام خانوادگی : غلام پور قوام آبادی شماره طلبگی : ۹۲۱۳۱۱۰۲۶۵ نام : فاطمه

رشته تحصیلی : تفسیر و علوم قرآنی گرایش : تفسیر و علوم قرآنی مقطع : سطح ۳

دوره : تاریخ و سال ورود : مهر ۹۲ نام حوزه علمیه : امام حسین علیه السلام

۲-اطلاعات مربوط به تحقیق :

الف : عنوان تحقیق : زینت و آراستگی از منظر قرآن

ب: نوع کار تحقیقاتی : کاربردی

ت: پرسش اصلی تحقیق (مسأله تحقیق): زینت و آراستگی از منظر قرآن چیست؟

۳- تبیین موضوع و بیان مسأله (تشریح ابعاد و حدود مسأله ، بیان جنبه های مجهول ،

مبهم و متغیرهای مربوط به پرسش های تحقیقی، منظور تحقیق):

از جمله تمایلات و گرایش های فطری انسان میل به زینت و آراستگی است ، که نقش مهمی را در زندگی انسان ایفا می کند ، قرآن کریم به عنوان کتاب هدایت برای بشریت ، این گرایش را مورد تأیید قرار داده است و حتی کسانی که آن را حرام کرده اند ، توبیخ می کند.

در این نوشته برآنیم که به بررسی زینت ها و آراستگی ها در قرآن که به انسان مربوط می شود ، پردازیم و بهترین زینت برای انسان را بیان کنیم و همچنین ارتباط زینت های دنیوی و اخروی بیان شده است .

۴- پیشینه تحقیق (بیان مختصر تاریخچه تحقیقات انجام شده درباره موضوع و نتایج

به دست آمده در داخل و خارج از کشور ، نظریه های علمی موجود درباره موضوع تحقیق)

در رابطه با این موضوع مقالات متعددی وجود دارد از جمله "آراستگی و زینت در آموزه های قرآن" نوشته خلیل منصوری ،(زیبایی و آراستگی ظاهری در قرآن، نوشته مصطفی جلیلی) (زینت و جمال از دیدگاه قرآن و روایات ، نوشته محمد علی محسن زاده) در مقالات یاد شده زینت و آراستگی را در قرآن مورد تأیید قرار داده است ولی در نوشته ی آقای محمد علی محسن زاده، آراستگی و زینت های بهشتی را بیان کرده بدون مرتبط کردن با زینت های دنیوی.

و همچنین در دانشنامه اسلامی مقاله ای بیان شده بود که فقط آراستگی در رفتار و گفتار و اندیشه را بیان کرده است و در کتاب های موجود که در این زمینه بررسی شده فقط به صورت مختصر به بیان آیات که در قرآن زینت معرفی شده پرداخته است .

میوه های بهشتی آن قدر فراوان هستند که شما تنها جزئی از آن را تناول می کنید و به این ترتیب مجموعه فناپذیری است و درختانش همیشه پربار و پرثمر است. ^۱ «لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ»^۲

یکی دیگر از ویژگی خوردنی های بهشتی در دسترس بودن آنهاست که نه زحمتی برای چیدن میوه ها در کار است و نه مشکلی برای نزدیک شدن به درختان پربارش و اصولاً تمام نعمت هایش بدون استثنا در دسترس است. «قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ»^۳

و محدود به فصل معینی نیست و تنها چند هفته یا چند ماه در سال بر درخت ظاهر نمی شود و همیشگی است و مانند این جهان نیست که گاه خار مانع چیدن آن شود و گاه بلندی خطرناک درخت مانند نخل و یا مانعی در وجود خود انسان از تناول آن وجود داشته باشد و نه میزبان اصلی بهشت که خداوند منان است و ماموران او بخل و صفی ندارند بنابراین هیچ منع در کار نیست. ^۴ «وَفَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ»^۵

۷- همسران پاک

بهشتیان همسرانی دارند از حورالعین که همچون مروارید در صدف پنهان اند. «وَحُورٌ عِينٌ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ»^۶

^۱ - همان؛ ج ۲۱؛ ص ۱۸

^۲ - زخرف (۴۳)؛ آیه ۷۳

^۳ - الحاقه (۶۹)؛ آیه ۲۳

^۴ - همان؛ ج ۲۳؛ ص ۲۲۳

^۵ - واقعه (۵۶)؛ آیه ۳۲ و ۳۳

^۶ - واقعه (۵۶)؛ آیه ۲۲ و ۲۳

زیبایی این همسران به دلیل سیاهی چشمش است که کاملاً مشکی و سفیدش کاملاً شفاف است و از آنجا که بیشترش زیبایی انسان در چشمان او است روی این مسأله مخصوصاً تکیه شده است و مکنون بودن آنها به این معنا که چشم دیگران کاملاً مستورند نه دستی به آنها رسیده و نه چشمی بر آنها افتاده است.^۱

ویژگی دیگر همسران بهشتی نیکو خلق بودن و زیبایی است. «فِيهِنَّ خَيْرَاتُ حِسَانٍ»^۲

در روایاتی که در تفسیر این آیه وارد شده ، صفات نیک بسیاری برای همسران بهشتی شمرده شده که می تواند اشاره به صفات عالی زنان دنیا نیز باشد و الگویی برای همه زنان محسوب شود ، از جمله خوش زبان بودن ، نطافت و پاکی ، آزار نرسانیدن ، نظری به بیگانگان نداشتن و مانند آن ، خلاصه اینکه تمام صفات کمال و جمال که در یک همسر مطلوب است در آنها جمع است و آنچه خوبان همه دارند آنها تنها دارند و به همین دلیل قرآن در یک تعبیر کوتاه و پر معنی از آنها به عنوان "خیرات حسان" تعبیر کرده است.^۳

^۱ - همان ؛ ج ۲۳ ؛ ص ۲۱۵

^۲ - الرحمن (۵۵) ؛ آیه ۷۰

^۳ - همان ؛ ج ۲۳ ؛ ص ۱۸۴

نتیجه گیری

خداوند متعال در قرآن کریم به وسیله‌ی آنچه در آسمان و زمین است ، جهان را زینت و آراسته کرده است و همه‌ی آنچه در آسمان و زمین است را برای انسان مسخر کرده است برای اینکه او خداوند را عبادت کند . «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» اگر انسان برای رسیدن به رستگاری و کمال در مسیر عبادت خداوند قرار گیرد و بتواند تمام اعمال و رفتار خود را مزین و آراسته کند ، علاوه بر سعادت و رستگاری دنیوی می تواند از سعادت و رستگاری اخروی هم ، بهره مند شود که نمونه از این سعادت اخروی بهره مندی از زینت ها و آراستگی بهشت می باشد.

فهرست منابع

۱- قرآن کریم

۲- نهج البلاغه

۳ - آرام ؛ احمد ؛ الحیاء؛ ج ۱؛ انتشارات دلیل ما ؛ چاپ نهم ؛ بی جا ؛ تابستان ۱۳۸۶

۴- باقری طاقانکی - ناصری نژاد ؛ برای تمام خانواده ها ؛ انتشارات نصایح ؛ چاپ چهارم ؛ بی جا

؛ ۱۳۸۸

۵- تجلیل؛ ابوطالب ؛ ارزش ها و غیر ارزش ها در قرآن ؛ دفتر انتشارات اسلامی ؛ بی جا ؛ ۱۳۶۶

۶- حسینی ؛ علی ؛ طبیعت و کشاورزی از دیدگاه اسلام ؛ موسسه شقایق روستا ؛ چاپ اول ؛ بی

جا ؛ تابستان ۱۳۸۲

۷- رحمتی شهرضا ؛ محمد ؛ گنجینه معارف ؛ ج ۲؛ انتشارات صبح پیروزی ؛ چاپ سوم ؛ بی جا ؛

۱۳۸۸

۸- شریعتمداری؛ جعفر ؛ شرح و تفسیر لغات قرآن ؛ موسسه چاپ آستان قدس رضوی ؛ چاپ دوم

؛ بی جا ؛ ۱۳۸۷

۹- طباطبایی ؛ محمد حسین ؛ ترجمه المیزان ؛ ترجمه : سید محمد باقر موسوی همدانی ؛

انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ؛ چاپ پنجم ؛ قم ؛ ۱۳۷۴

۱۰- طبرسی ؛ فضل بن حسن ؛ ترجمه مجمع البیان فی التفسیر القرآن ؛ انتشارات فراهانی ؛ ج ۱۵

؛ چاپ اول ؛ ۱۳۶۰

۱۱- عمید ؛ حسن ؛ فرهنگ فارسی عمید ؛ ج ۲ ؛ انتشارات امیر کبیر ؛ چاپ ۲۸؛ بی جا ؛ ۱۳۸۶

۱۲- قرائتی ؛ محسن ؛ تفسیر نور ؛ مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن ؛ چاپ یازدهم ؛ تهران ؛

۱۳۸۳

۱۳- قرشی ؛ علی اکبر ؛ قاموس قرآن ؛ ج ۳ ؛ دارالکتاب الاسلامیه ؛ تهران ؛ ۱۳۵۳

۱۴- محمدی ری شهری ؛ محمد ؛ میزان الحکمه ؛ ترجمه ؛ محمد رضا شفیعی ؛ ج ۱ ؛ سازمان

چاپ و نشر دارالحديث ؛ چاپ هشتم ؛ بی جا ؛ ۱۳۸۶

۱۵- مصباح یزدی ؛ محمد تقی ؛ اخلاق در قرآن ؛ ج ۱ و ۲ ؛ انتشارات موسسه آموزش و

پژوهش امام خمینی ؛ چاپ سوم ؛ بی جا ؛ زمستان ۱۳۸۹

۱۶ - -----؛----- ؛ به سوی او ؛ انتشارات موسسه آموزش و پژوهش امام

خمینی ؛ چاپ چهارم ؛ بی جا ؛ زمستان ۱۳۹۰

۱۷- مکارم شیرازی ؛ ناصر ؛ تفسیر نمونه ؛ ج ۲۶، ۱۰، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۱۸، ۲۰،

۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶ ؛ تهران ؛ دارالکتاب الاسلامیه ؛ چاپ اول ؛ تهران ؛ ۱۳۷۴

۱۸- معین ؛ محمد ؛ فرهنگ فارسی معین ؛ ج ۱ ؛ انتشارات امیر کبیر چاپ چهارم ؛ تهران ؛

۱۳۶۰